

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА БАЗИРАН ПРЕМА ИСХОДИМА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ
ФИЗИЧКОГ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

На састанку Актива наставника физичког и здравственог васпитања усаглашени су критеријуми оцењивања на часовима физичког и здравственог васпитања. Ови критеријуми су усклађени са принципима оцењивања дефинисаним у Правилнику о оцењивању у основном образовању и васпитању из 2019. године.

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) релевантност оцењивања;
- 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
- 4) правичност у оцењивању;
- 5) редовност и благовременост у оцењивању;
- 6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру физичког и здравственог васпитања, обавезних физичких активности, физичког васпитања и изабраног спорта, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности), као и праћење владања ученика. Формативне оцене се евидентирају у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта из обавезног и изборних програма и активности. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и евидентирају се у дневнику, а могу бити унете и у педагошку документацију. Почетна основа оцењивања је континуирано праћење сваког ученика и вредновање знања, вештина и ставова помоћу усменог испитивања и практичне провере на крају предметних области.

На почетку школске године потребно је спровести иницијалну проверу моторичких способности као инструмент провере потенцијала ученика. На крају школске године, треба спровести истоветне тестове за проверу нивоа постигнућа ученика.

Чланови актива воде своје педагошке свеске у којима бележе активности и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:

- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима,
- учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.
- приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика у атлетици, гимнастици, спортским играма и др.
- достигнут ниво теоријског образовања

За ученике који раде по ИОП-у, ради се евалуација након сваког класификационог периода и кориговање планова по потреби.

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева.

Праћење напретка ученика обавља се sukcesивно у току целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине:

- **стање моторичких способности** (праћење и вредновање моторичких способности врши се на основу савладаности програмског садржаја којим се подстиче развој оних физичких способности за које је овај узраст критичан период због њихове трансформације под утицајем пубертета и физичких активности),
- **усвојене здравствено хигијенске навике** (усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене).
- **достигнути ниво савладаности моторних знања** (степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, узевши у обзир степен напредовања).
- **достигнут ниво теоријског знања** (савладана основна терминологија, упознавање са правилима и примципима вежбања, правилима спортских игара, упознавање основних законитости вежбања).
- **Однос према раду и залагање на часу** (вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, доношењу адекватне опреме, учешћа на такмичењима и ваншколским активностима).

За контролу физичког развоја и развоја моторичких способности примењује се батерија тестова која обухвата следеће: телесна висина и маса, •трчање 4x10м, претклон у седу, скок у даљ из места и трбушњаци (30сек.) Провера се врши на почетку и крају школске године помоћу критеријума за процену физичког развоја и физичких способности.

Узевши претходно наведено у обзир, оријентационо и условно може се уједначавање критеријума свести по областима на следећи начин:

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ОД 5.-8.РАЗРЕДА

Област	Довољан 2	Добар 3	Врло добар 4	Одличан 5
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Тешко примењује једноставне, двоставне општеприпремне вежбе.	Уме правилно да изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.	Успешно одржава равнотежу и сложена кретањима.	Ученик користи висок ниво техничкотактичких знања, демонстрира сложеније комплексе вежби и кретања
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	Ученик показује мали степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Ученик показује делимични степен активности и ангажовања, уз малу помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени и на основном и већим делом на средњем нивоу стандарда постигнућа, одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања, уз мању помоћ наставника или самостално испуњава захтеве који су утврђени и на основном и на средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Ученик показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања, у потпуности самостално, без помоћи наставника испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и у већини захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, уз веома висок степен ангажовања.
ТЕОРИЈСКА ЗНАЊА	Ученик показује мали степен знања из области физичке културе, слабо повезује битне чињенице за успешно и самостално вежбање, тешко примењује правила приликом примене одређене спортске дисциплине, слабо уочава и разуме значај физичке активности у свакодневном животу и раду.	Ученик препознаје значајне појмове и чињенице у области физичке културе, као и принципе вежбања, зна основна правила одређене спортске гране или дисциплине, разуме значај вежбања у свакодневном животу и раду.	Ученик је усвојио знање у области физичке културе, примењује принципе вежбања, примењује правила одређене спортске гране и дисциплине приликом вежбања, разуме важност физичке активности у свакодневном животу и раду.	Ученик показује изузетно велики степен знања и разумевања у области физичке културе, упражњава физички активност самостално уз поштовање свих принципа вежбања, примењује правила одећених спортских игара и учествује у суђењу, схвата значај физичке активности као и њену корелацију са другим областима живота.
ОДНОС ПРЕМА РАДУ, ПОШТОВАЊЕ ХИГИЈЕНСКИХ МЕРА	Ученик ретко ради на часовима, без лекарског оправдања или оправдања родитеља налази разлоге да не ради, незаинтересовано учествује у раду, слабо комуницира са друговима, ретко поштује хигијенске норме и повремено доноси адекватну опрему на час.	Ученик ради на часу, углавном изостаје уз оправдање, сарађује са другарима, показује степен залагања и интересовања на часу, поштује хигијенске мере и доноси опрему.	Ученик ради редовно на часу, активно сарађује са другарима, показује степен интересовања за рад на часу, носи редовно опрему	Ученик је редован на часу, показује изузетан степен интересовања за рад, развија колективни дух и сарадњу са другарима, учествује у свим активностима, помаже и асистира наставнику, учествује у ваннаставним активностима и такмичењима.

АТЛЕТИКА

ОДЛИЧАН 5 (напредни ниво) : Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области (трчања, скакања, бацања, штафетно трчање..) . Разуме потребу познавања ове области у целости, показује велико интересовање и зна да усвојене елементе комбинује и користи како у другим спортовима, тако и у свакодневном животу. Разуме потребу познавања ове области у целости и сагледава корист од исте. Може у целости да прати атлетска такмичења и одлично репродукује поделу свих атлетских дисциплина.

ВРЛО ДОБАР 4 (средњи и делом напредни ниво): У већој мери познаје , наводи и демонстрира све пређене активности из ове области (трчања, скакања, бацања, штафетно трчање..) . Разуме потребу познавања ове области у већој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе треба да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У одређеној мери успева да сагледа потребу познавања ове области. Препознаје све атлетске дисциплине.

ДОБАР 3 (основни и делом средњи ниво): У одређеној мери познаје , наводи и демонстрира пређене активности из ове области (трчања, скакања, бацања, штафетно трчање..), често уз помоћ наставника. Разуме потребу познавања ове области у мањој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи, како у другим спортовима , тако и у свакодневном животу. У мањој мери успева да сагледа потребу познавања ове области. Уз повремену помоћ наставника, препознаје и описује атлетске дисциплине.

ДОВОЉАН 2 (основни ниво): У мањој мери познаје , наводи и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Разуме потребу познавања ове области у најмањој могућој мери, не показује неопходно интересовање и у мањој мери схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава јасно потребу познавања ове области. Уз константну помоћ наставника репродукује и препознаје атлетске дисциплине.

НЕДОВОЉАН 1 (основни ниво): Не познаје , не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Не разуме потребу познавања ове области и не показује интересовање . Не схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава довољно јасно потребу познавања ове области.

СПОРТСКЕ ИГРЕ (кошарка, рукомет, одбојка, фудбал)

ОДЛИЧАН 5 (напредни ниво): Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области (манипулација лоптом, кретања, сарадња у игри). Разуме потребу познавања ових области у целости, показује велико интересовање. Разуме потребу познавања ових области у целости и сагледава корист од исте. Примењује виши ниво технике, познаје већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. Примењује правила одређеног спорта у игри и учествује у суђењу.

ВРЛО ДОБАР 4 (средњи и делом напредни ниво): У већој мери познаје, наводи и успешно демонстрира пређене активности из ове области (манипулација лоптом, кретања, сарадња у игри). Разуме потребу познавања ових области у већој мери, показује одређено интересовање. Разуме потребу познавања ових области у одређеној мери и сагледава корист од исте. Примењује средњи ниво технике, познаје већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз одређен степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. Примењује правила учествовајући у игри.

ДОБАР 3 (основни и средњи ниво): У одређеној мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области (манипулација лоптом, кретање, сарадња у игри) . Разуме потребу познавања ових области у мањој мери и углавном сагледава корист од исте. Примењује основни и средњи ниво технике, познаје одређени број правила, најједноставније тактичке комбинације и уз одређен степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. Препознаје примену правила у игри.

ДОВОЉАН 2 (основни ниво): У мањој мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области. Разуме потребу познавања ових области у најмањој могућој мери, не показује одређено интересовање. Не сагледава јасно потребу познавања ових области и користи од исте. Ретко примењује основни ниво технике, познаје мали број правила, најједноставније тактичке комбинације и уз минималан степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других. Уз поноћ наставника, препознаје правила игре.

НЕДОВОЉАН 1 (основни ниво): Не познаје, не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области. Не разуме потребу познавања ових области и не показује одређено интересовање. Не сагледава јасно потребу познавања ових области и користи од исте. Ретко примењује нижи ниво технике, познаје врло мали број правила, не разуме тактичке комбинације и уз минималан степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других у мањој мери.

СПОРТСКА ГИМНАСТИКА

ОДЛИЧАН 5 (напредни ниво): Одлично познаје, зна да наведе и врло успешно демонстрира све пређене активности из ове области (елементе у партеру, прескок, елементе на греди...) . Разуме потребу познавања ове области у целости, сагледава корист од исте, показује велико интересовање и зна да усвојене елементе комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу.

ВРЛО ДОБАР 4 (средњи и напредни ниво): У већој мери познаје, наводи и демонстрира све пређене активности из ове области (елементе у партеру, прескок, елементе на греди...). Разуме потребу познавања ове области у већој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе треба да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У одређеној мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОБАР 3 (основни и средњи ниво): У одређеној мери познаје, наводи и демонстрира пређене активности из ове области, често уз помоћ наставника (елементе у партеру, прескок, елементе на греди...). Разуме потребу познавања ове области у мањој мери, показује одређено интересовање и схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. У мањој мери успева да сагледа потребу познавања ове области.

ДОВОЉАН 2 (основни ниво): У мањој мери познаје, наводи и демонстрира неке од пређених активности из ове области, уз обавезну помоћ наставника.. Разуме потребу познавања ове области у најмањој могућој мери, не показује неопходно интересовање и у мањој мери схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава јасно потребу познавања ове области.

НЕДОВОЉАН 1 (основни ниво): Не познаје, не зна да наведе и демонстрира неке од пређених активности из ове области, чак и уз константну помоћ наставника. Не разуме потребу познавања ове области и не показује интересовање. Не схвата да усвојене елементе може да комбинује и користи како

у другим спортовима тако и у свакодневном животу. Не сагледава довољно јасно потребу познавања ове области.

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године наставник је дужан да на примерен начин обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења. На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени. Наставник успоставља сарадњу са родитељима на терминима отворених врата, као и електонским путем.

Наставници физичког и здравственог васпитања

Мирослав Петровић

Златко Еветовић